

Jaarverslag 2015

Deel 1: Verslag van werkzaamheden 2015

Deel 2: Jaarrekening 2015 inclusief controleverklaring

1 maart 2015

Verslag van werkzaamheden 2015

Voorwoord

Het jaar 2015 was een jaar van vernieuwing en verandering, zowel van binnen als van buiten.

Ten eerste veranderde het politieke landschap. Er waren Provinciale Statenverkiezingen. Dat leverde in beide provincies een andere coalitie op en een nieuw college van Gedeputeerde Staten, en nieuw samengestelde Provinciale Staten.

Ten tweede verhuisde de Zuidelijke Rekenkamer zelf, ontstond er een vacature in het bestuur, en wisselde het bureau van directeur-secretaris en zocht (en vond) een nieuwe onderzoeker.

In 2015 bestond de Zuidelijke Rekenkamer tien jaar. Met onze Programmaraad zijn we in overleg over wat we willen behouden uit die tien jaar, en welke accenten we de komende jaren willen leggen. Een eerste vingeroefening hiervan is dit jaarverslag. We proberen hierin nadrukkelijker dan voorheen de doorwerking van onze activiteiten te beschrijven.

Het verslag van werkzaamheden en de jaarrekening 2015 zijn op 1 maart 2016 vastgesteld door de Zuidelijke Rekenkamer.

Prof.dr. Marc Vermeulen
waarnemend voorzitter

Drs. Jeroen Kerseboom
directeur-secretaris

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
2	Het jaar in een notendop	7
2.1	Wat hebben we bereikt?	7
2.2	Wat hebben we daarvoor gedaan?	7
2.3	Wat heeft dat gekost?	8
3	De effecten van ons werk	9
3.1	Onderzoeken in 2015	9
3.1.1	Digitalisering en duurzame toegankelijkheid van informatie provincie Noord-Brabant	9
3.1.2	Analyse Evaluaties 2011-2014 provincie Noord-Brabant	10
3.1.3	Analyse Evaluaties 2011-2014 provincie Limburg	10
3.1.4	Beter Benutten Brabant	10
3.1.5	Een bijzonder essay: Provinciale Staten in bedrijf	10
3.2	Doorwerking uit eerdere onderzoeken	12
3.2.1	Strategisch informatiebeleid Noord-Brabant (2012)	12
4	Organisatie	13
4.1	Bestuur en bureau	13
4.2	Programmaraad	14
4.3	Financiën	14
4.4	Kennisuitwisseling	15
4.5	Publiciteit	15

1 Inleiding

De Zuidelijke Rekenkamer, opgericht in 2005, is de gemeenschappelijke rekenkamer van de provincies Noord-Brabant en Limburg. De rekenkamer vindt haar wettelijke basis in de Provinciewet. De taak van de rekenkamer is het onderzoeken van de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door de provincie gevoerde bestuur. Over de uitkomsten van haar onderzoek rapporteert de rekenkamer aan Provinciale Staten.

De rekenkamer dient elk jaar een verslag van haar werkzaamheden en een jaarrekening met controleverklaring over het voorgaande jaar vast te stellen. Samen vormen deze ons jaarverslag.

Ons verslag van werkzaamheden beginnen we met 2015 in een notendop. Daarna gaan we meer in detail in op wat we met ons werk hebben bereikt. En we sluiten af met de kerncijfers van onze organisatie.

2 Het jaar in een notendop

Provincies dienen in hun begrotingen en jaarstukken antwoord te geven op drie vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Wij nemen deze vragen ook als uitgangspunt voor de terugblik op 2015.

2.1 Wat hebben we bereikt?

De Zuidelijke Rekenkamer wil een bijdrage leveren aan het verhogen van de kwaliteit en het lerend vermogen van de besturen van de provincies Noord-Brabant en Limburg.

In 2015 hebben we in beide provincies gezien dat lessen en aanbevelingen naar aanleiding van onze werkzaamheden hebben geleid tot veranderingen. We gaan daar in het volgende hoofdstuk verder op in.

2.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

De rekenkamer voert onderzoeken uit, gericht op de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door de provincies Noord-Brabant en Limburg gevoerde bestuur. Daarover, of naar aanleiding daarvan maken wij onze openbare publicaties.

Tabel 1 bevat een overzicht van de geplande en gerealiseerde werkzaamheden in 2015.

Tabel 1 Activiteitenoverzicht 2015

Geplande publicaties 2015	Realisatie 2015
Digitalisering en duurzame toegankelijkheid van informatie provincie Noord-Brabant	Publicatie 6 januari
Analyse Evaluaties 2011-2014 provincie Noord-Brabant	Publicatie 30 maart
Analyse Evaluaties 2011-2014 provincie Limburg	Publicatie 30 maart
Beter Benutten Brabant	Publicatie 21 mei
Governance verbonden partijen Limburg	Publicatie 2 oktober
Monumenten- en archeologiebeleid Limburg	Publicatietekst vastgesteld 22 december ¹
Extra publicatie 2015	
Essay <i>Provinciale Staten in bedrijf</i>	Publicatie 14 oktober

¹ De onderzoeksbrief *Monumenten- en archeologiebeleid* is gepubliceerd op 6 januari 2016.

Geplande jaarlijkse werkzaamheden	
- Startnotities - Monitoring - Nazorg afgeronde onderzoeken	Doorlopend
Jaarverslag 2014	Publicatie 26 maart
Werkprogramma 2016	Publicatie 22 december
Bijzonderheden in 2015	
Werving nieuwe junior onderzoeker	Indiensttreding 1 april
Verhuizing van het kantoor	1 juni
Werving nieuwe directeur-secretaris	Indiensttreding 15 september
Werving bestuurslid	Selectieprocedure eind 2015 nog lopend ²
Lopende projecten per eind 2015	
Beheerstatuut grondbeleid Noord-Brabant	
Externe inhuur Noord-Brabant	
Begroting 2016 Limburg	
Monumenten- en archeologiebeleid Limburg	

2.3 Wat heeft dat gekost?

Voor de uitvoering van het onderzoeksprogramma 2015 beschikte de rekenkamer over een budget van € 600.000. De gerealiseerde lasten bedragen € 547.000. In paragraaf 4.3 komen we hier op terug.

² Het nieuwe bestuurslid is op 5 februari 2016 beëdigd.

3 De effecten van ons werk

In 2015 heeft de Zuidelijke Rekenkamer vijf onderzoeken en één essay gepubliceerd. De provincies Noord-Brabant en Limburg verschillen van elkaar in de mate waarin en de manier waarop GS en PS bijhouden in hoeverre er werk is gemaakt van de aanbevelingen van de Zuidelijke Rekenkamer die door PS zijn overgenomen.

3.1 Onderzoeken in 2015

3.1.1 Digitalisering en duurzame toegankelijkheid van informatie provincie Noord-Brabant

Gedeputeerde Staten hebben in een proefperiode 2013/2014 het hybride (papieren en digitaal) archief vervangen door een volledig digitaal archief. Ze hebben de Zuidelijke Rekenkamer verzocht om te onderzoeken in hoeverre deze digitalisering inwerkt op de kwaliteit van dossiervorming en archivering.

We concludeerden hierover op 6 januari 2015 dat het vervangingsproces zorgvuldig was opgezet. Een punt van zorg vonden we wel dat in 2015 binnen de provincie grote veranderingen zouden worden aangebracht in het digitale werken, die gevolgen zouden kunnen hebben voor de manier waarop digitale documenten worden gearchieveerd. Dit betekende dat de condities waaronder het vervangingsproces van inkomende papieren documenten zich afspeelde, ook zouden veranderen. Er bestaat dan een kans dat documenten door fouten digitaal niet vindbaar zijn. We concludeerden dat de provincie dit risico nog niet in beeld had gebracht en niet had voorzien in maatregelen om dit te ondervangen. Een van onze aanbevelingen was daarom om een pas op de plaats te maken in het proces van vernietiging van inkomende papieren documenten.

In de behandeling van ons rapport in Provinciale Staten zegde gedeputeerde Pauli toe dat de provincie pas tot de vernietiging van papieren stukken zal overgaan als zij er “absoluut van overtuigd zijn dat alles op orde is.”

De aanbeveling over de ‘pas op de plaats’ is opgepikt door De Telegraaf, Binnenlands bestuur, Brabants Dagblad en Omroep Brabant.

3.1.2 Analyse Evaluaties 2011-2014 provincie Noord-Brabant

3.1.3 Analyse Evaluaties 2011-2014 provincie Limburg

Publicatiedatum: 30 maart 2015.

Beide publicaties zijn gebruikt in het introductieprogramma voor de nieuwe leden van Provinciale Staten. Op 10 april (Limburg) en op 29 mei (Noord-Brabant) heeft de Zuidelijke Rekenkamer de rode draden uit haar onderzoek naar evaluaties uit de afgelopen Statenperiode toegelicht.

In beide provincies ging het om:

- Visie, strategie en (meer-jaren)beleid.
- Samenwerking, netwerk- en ketenvorming.
- Kennismanagement.
- Verantwoordingsinformatie.
- Financiën.

Voor Noord-Brabant was daarnaast een rode draad:

- Aansturing van en toezicht op externe partijen.

En voor Limburg:

- Governance.
- Kaderstelling door PS.

3.1.4 Beter Benutten Brabant

De Algemene Rekenkamer en Zuidelijke Rekenkamer hebben samen onderzoek gedaan naar het programma Beter Benutten Brabant. De Algemene Rekenkamer richtte zich op het rijksprogramma *Beter Benutten* en de Zuidelijke Rekenkamer op het programma *Beter Benutten Brabant*. Op 21 mei hebben we onze respectievelijke rapporten gepubliceerd. Ons rapport is uitgebreid inhoudelijk besproken in de PS-vergadering van 4 september 2015. Op verzoek van de meerderheid van PS is het rapport in een tweede termijn verder besproken tijdens de PS-vergadering van 18 september 2015. Het statenvoorstel waarin wordt ingestemd met het rapport van de rekenkamer en de daarin opgenomen conclusies en aanbevelingen aan GS en PS, wordt in deze vergadering bij acclamatie aanvaard.

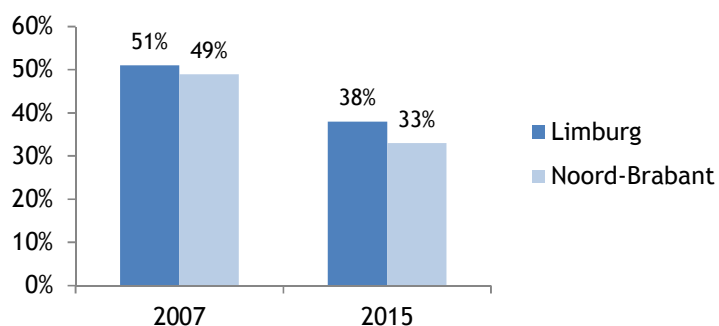
Op www.verkeersnet.nl, een online vakmagazine voor verkeersprofessionals, verscheen op 26 mei 2015 het artikel *Resultaten Programma Beter Benutten nauwelijks meetbaar*. In het artikel wordt uitgebreid aandacht besteed aan de bevindingen van de onderzoeken van beide rekenkamers.

3.1.5 Een bijzonder essay: Provinciale Staten in bedrijf

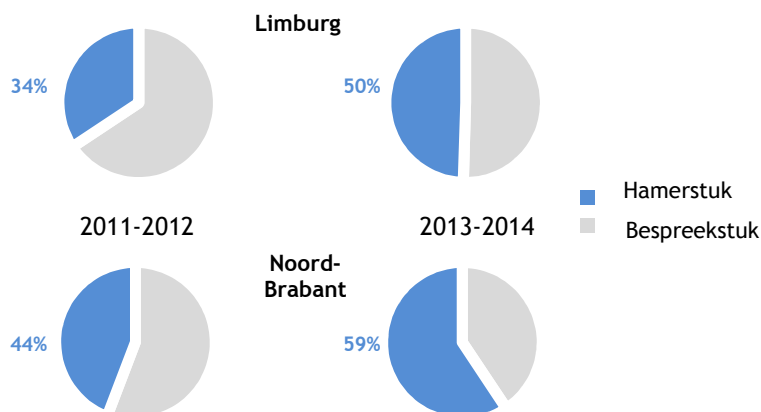
Ter gelegenheid van zijn afscheid als directeur-secretaris van de Zuidelijke Rekenkamer schreef Piet de Kroon het essay *Provinciale Staten in bedrijf*. Het bevat

een pleidooi voor een ruimhartiger ondersteuning van de Staten, tegen een achtergrond van versnippering (van het politieke landschap), verhoogde omloopsnelheid (van Statenleden) en verhoogde productie (wat zich vertaalt in het aantal besprekstukken, initiatiefvoorstellen en schriftelijke vragen). Twee kengetallen uit het essay hebben we hieronder opgenomen.

Aantal Statenleden dat bij aanvang bestuursperiode vier jaar of langer lid is van PS

Inhoudelijke Statenvoorstellen in PS: uitsplitsing hamerstukken en behandelstukken

Het essay, dat de basis vormde voor de afscheidslezing van De Kroon op 14 oktober 2015, raakte een gevoelige snaar bij beide Provinciale Staten. Van verschillende kanten is belangstelling getoond om met de Staten langer stil te staan bij dit onderwerp. In de programmaraad van de Zuidelijke Rekenkamer wordt hier in 2016 verder over nagedacht.

3.2 Doorwerking uit eerdere onderzoeken

3.2.1 Strategisch informatiebeleid Noord-Brabant (2012)

Mede naar aanleiding van ons onderzoek heeft de Statencommissie Economische Zaken en Bestuur (EZB) aan Gedeputeerde Staten gevraagd om een Kadernota op te stellen. De hieruit resulterende *Kadernota ICT-beleid 2013-2015* is op verzoek van de provincie Noord-Brabant door Dialogic geëvalueerd³. Een van de centrale vragen in deze evaluatie was in hoeverre de aanbevelingen van ons onderzoek zijn overgenomen.

De auteurs zien onze aanbeveling om een CIO aan te stellen als directe aanleiding voor GS om de functie van CIO te verankeren op directieniveau en deze onder te brengen bij de directeur Bedrijfsvoering en Financiën.

Eveneens volgens onze aanbeveling neemt de accountant nu (vanaf 2012) informatiebeveiliging onder de loop in de jaarlijkse controle. Specifiek wordt gekeken naar de ICT-infrastructuur die in belangrijke mate bijdraagt aan de totstandkoming van de jaarrekening.

Wij hadden GS ook aanbevolen om duidelijk te maken welke expertise binnen de provinciale organisatie permanent aanwezig dient te zijn, en om de tijdelijke inhuur van externe ICT-kennis en -ervaring daar op af te stemmen. De bedoeling daarvan is dat op strategische posities de afhankelijkheid van externe expertise zo gering mogelijk is. Er is op dit moment nog geen duidelijke sourcingstrategie die specifiek is geënt.

³ *Evaluatie van de Kadernota ICT-beleid 2013-2015. Eindrapport.* Dynalogic/ H.Gillebaard et al. (2015).

4 Organisatie

4.1 Bestuur en bureau

Bestuur

De rekenkamer heeft een collegiaal bestuur dat bestaat uit drie leden.

Aan het eind van het verslagjaar bestond het bestuur uit:

de heer M.J.M. (Marc) Vermeulen (waarnemend voorzitter) en mevrouw P.J.M. (Nellie) Verbugt.

Vanwege gezondheidsredenen legde onze voorzitter de heer Leo Markensteijn zijn voorzittersfunctie neer per 1 mei 2015. Hij trad daarbij ook terug uit het bestuur. Begin 2016 bereikte ons het droevige bericht van het overlijden van Leo.

In memoriam de heer Leo Markensteijn

Leo Markensteijn was vanaf de oprichting in 2005 voorzitter van de Zuidelijke Rekenkamer. Onder zijn leiding is de Zuidelijke Rekenkamer de afgelopen tien jaar uitgegroeid tot een volwassen instituut. Wij zijn dankbaar voor zijn betrokkenheid, deskundigheid, energie en enthousiasme. Wij herinneren ons Leo als een aimabele persoonlijkheid.

In de tweede helft van het verslagjaar werd een procedure opgestart om de vacature voor bestuurslid te vervullen. De selectiecommissie, bestaande uit vier leden van de Programmaraad, en de griffier van Provinciale Staten van Limburg, was eind 2015 bezig met het afronden van de procedure.

Bureau

Voor de uitvoering van haar werkzaamheden beschikt de rekenkamer over een eigen bureau. Het bureau heeft een formatie van vijf personen, met in 2015 gemiddeld 4,2 fte en per eind van het verslagjaar de volgende samenstelling:

- mevrouw P.J.S. (Petra) van Gelder (officemanager).
- de heer J.S. (Jeroen) Kerseboom (directeur, tevens secretaris van het bestuur);
- mevrouw A.G.M. (Astrid) Matheeuwsen (senior-onderzoeker);
- mevrouw A. (Alina) Mengde - van der Wal (senior-onderzoeker);
- de heer B. (Bram) van Oudheusden (junior onderzoeker);

In 2015 zijn twee vacatures opengesteld: een junior onderzoeker en een directeur-secretaris. Beide procedures zijn succesvol afgerond.

4.2 Programmaraad

De Zuidelijke Rekenkamer kent een Programmaraad. Deze bestaat uit drie leden van Provinciale Staten per provincie (zie kader).

Programmaraad Zuidelijke Rekenkamer na de Statenverkiezingen 2015	
<i>Noord-Brabant</i>	<i>Limburg</i>
Mw. F.M. (Femke) Dingemans (D66)	Dhr. E.H.J. (Edwin) Bus (SP)
Dhr. T.P.D. (Tim) Kouthoofd (VVD)	Dhr. R.W.P.E. (Robert) Housmans (PVV)
Dhr. S.P.M.F. (Stijn) Steenbakkers (CDA)	Dhr. M.P.P. (Max) Ruiters (CDA)

De Programmaraad heeft als taak het aan de rekenkamer doen van aanbevelingen over het door de rekenkamer voorgenomen werkprogramma. De Programmaraad fungeert op verzoek voor de leden van de rekenkamer als klankbord. Daarnaast geeft de Programmaraad advies aan Provinciale Staten over de vaststelling van de begroting voor het komende begrotingsjaar en de inhoudelijke en bedrijfsmatige verantwoording over het afgelopen begrotingsjaar van de rekenkamer.

De Programmaraad kwam in het verslagjaar drie maal bijeen. Besproken werden het concept jaarverslag 2014, de voortgang van de onderzoeken, en het concept werkprogramma 2016.

4.3 Financiën

Provinciale Staten van de provincies Noord-Brabant en Limburg stellen de rekenkamer de nodige middelen ter beschikking voor een goede uitvoering van haar taak. Beide provincies nemen ieder voor de helft deel in de bekostiging van de rekenkamer.

Voor 2015 is een bedrag van € 600.000 aan de rekenkamer ter beschikking gesteld.

Vanwege enkele incidentele factoren hebben we dit budget niet volledig benut. Ten eerste waren onze bestuurskosten fors lager, omdat we vanaf mei met een tweehoofdig bestuur hebben gefunctioneerd. Daarnaast hebben we onze verhuizing sober vormgegeven, en hoefden we op de nieuwe locatie de eerste twee maanden geen huur te betalen. Ten derde hebben we het afgelopen jaar nauwelijks gebruik gemaakt van externe inhuur.

De € 53.000 die we als gevolg hiervan over hielden, hebben we teruggestort naar de provincies Noord-Brabant en Limburg.

4.4 Kennisuitwisseling

De Zuidelijke Rekenkamer is lid van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK). De vijf provinciale rekenkamers hierin samen de Kring van provinciale rekenkamers. Naast de Zuidelijke Rekenkamer zijn dat: de Noordelijke Rekenkamer (Drenthe, Fryslân, Groningen), de Rekenkamer Oost-Nederland (Gelderland, Overijssel), de Randstedelijke Rekenkamer (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland) en de Rekenkamer Zeeland.

Doel van de Kring is de onderlinge afstemming en uitwisseling van kennis. Afstemming vindt plaats rond thema's als: positionering van de provinciale rekenkamers; onderzoek, opleiding en training (kwaliteitskring); bedrijfsvoering. De Kring van provinciale rekenkamers zoekt op onderdelen aansluiting bij activiteiten van andere rekenkamers, waaronder de Algemene Rekenkamer. In het verslagjaar is de 'P5-bijeenkomst' gecombineerd met het afscheid van de directeur-secretaris van de Zuidelijke Rekenkamer.

4.5 Publiciteit

Wij leggen publiekelijk verantwoording af over onze onderzoeksactiviteiten. Al onze rapporten zijn openbaar, en terug te vinden op onze site. Ook in 2015 hebben we de meeste van onze publicaties begeleid met persberichten en desgewenst toegelicht bij de provinciale organisatie(s) en de media.

De Zuidelijke Rekenkamer is actief op Twitter via @ZuidRekenkamer. We hebben 140 volgers.

Bijlage Publicaties Zuidelijke Rekenkamer

Publicaties

72. Monumenten- en archeologiebeleid Limburg (2016)
71. Provinciale Staten aan zet. *Essay* (2015)
70. Governance Verbonden Partijen provincie Limburg (2015)
69. Beter Benutten Brabant (2015)
68. Analyse Evaluaties 2011-2014 provincie Limburg (2015)
67. Analyse Evaluaties 2011-2014 provincie Noord-Brabant (2015)
66. Digitalisering en duurzame toegankelijkheid van informatie bij de provincie Noord-Brabant (2015)
65. Schriftelijke vragen provincie Limburg en Noord-Brabant (2014)
64. Duurzaam inkopen en aanbesteden provincie Limburg (2014)
63. De provincie Limburg als lerende organisatie (2014)
62. Vervolgonderzoek kwaliteit natuurcompensatie Noord-Brabant (2014)
61. Inzicht in doeltreffendheid subsidieregelingen Noord-Brabant (2013)
60. Innovatiefonds Limburg (2013)
59. Taken archiefbeheer Limburg (2013)
58. Vervolgonderzoek kwaliteit natuurcompensatie Limburg (2013)
57. Actieve informatieplicht Limburg en Noord-Brabant (2013)
56. Interviews Risicomanagement Stimuleringsmaatregel woningbouwproductie Noord-Brabant (2013)
55. Risicomanagement Stimuleringsmaatregel woningbouwproductie Noord-Brabant (2013)
54. Fondsvorming Noord-Brabant (2013)
53. Jaarstukken 2012: Onderbesteding Limburg (2013)
52. Jaarstukken 2012 Noord-Brabant (2013)
51. Inzicht in doeltreffendheid subsidieregelingen Limburg (2013)
50. Beheer en onderhoud kunstwerken Noord-Brabant (2012)
49. Feitenrelaas casus Reiling Sterksel BV Noord-Brabant (2012)
48. Interviews Evalueren = Leren (2012)
47. Vervolgonderzoek Beleidsevaluaties Noord-Brabant (2012)
46. Jaarstukken 2011 Limburg (2012)
45. Beheer en onderhoud van Kunstwerken Limburg (2012)
44. Strategisch informatiebeleid Noord-Brabant (2012)
43. Interviews Toekomstbestendig strategisch informatiebeleid (2012)
42. Vervolgonderzoek Beleidsevaluaties Limburg (2011)
41. Reconstructie Noord- en Midden-Limburg (2011)
40. Jaarstukken 2010 Limburg (2011)
39. IJkpunten Investeringsstrategie Agenda van Brabant (2011)
38. Aandachtspunten beleidsvoorbereiding (2011)
37. Criteria voor het ontvankelijk verklaren van onderzoeksvragen door Provinciale Staten Limburg (2011)
36. Investeringsagenda's Limburg (2011)

35. Vervolgonderzoek Ontslagregelingen Noord-Brabant (2010)
34. Besluitvormingsproces Essent Noord-Brabant (2010)
33. Ruimte voor Ruimte regeling Noord- en Midden Limburg (2010)
32. Kwaliteit natuurcompensatie Limburg (2009)
31. Grondbeleid Noord-Brabant (2009)
30. Kwaliteit natuurcompensatie Noord-Brabant (2009)
29. Besluitvormingsstructuur Ontslagvergoedingen Limburg (2009)
28. Onderbesteding Noord-Brabant (2009)
27. Onderbesteding Limburg (2009)
26. Risicokaart provincie Noord-Brabant (2009)
25. Risicokaart provincie Limburg (2009)
24. Beleidscommunicatie Noord-Brabant (2008)
23. QuickScan Evaluatie Informatieve Weg Noord-Brabant (2008)
22. Wijziging programmabegroting 2008 Limburg (2008)
21. Bestuurlijke brief Gelderland, Limburg, Noord-Brabant en Overijssel inzake Watertoets (2008)
20. Watertoets Noord-Brabant (2008)
19. Rapport bij de jaarstukken 2007 Limburg (2008)
18. Rapport bij de jaarstukken 2007 Noord-Brabant (2008)
17. Watertoets Limburg (2008)
16. Ontslagregelingen Noord-Brabant (2007)
15. Binnen - en Buitenring Parkstad Limburg (2007)
14. Reserves en voorzieningen Limburg (2007)
13. Reserves en voorzieningen Noord-Brabant (2007)
12. Advies- en Meldpunt Kindermishandeling Noord-Brabant (2007)
11. Serviceloket Limburg (2007)
10. Verslag van werkzaamheden 2006 (2007)
 - o Follow-up rekenkameronderzoek
9. Wet Kwaliteitsbevordering Rampenbestrijding Limburg (2007)
8. Wet Kwaliteitsbevordering Rampenbestrijding Noord-Brabant (2007)
7. Limburgse Huizen (2007)
6. Apparaatskosten Limburg (2006)
5. Apparaatskosten Noord-Brabant (2006)
4. Beleidsevaluatie Noord-Brabant (2006)
3. Beleidsevaluatie Limburg (2006)
2. Verslag van werkzaamheden 2005 (2006)
 - o Brabantse herstructureringsmaatschappij bedrijventerreinen
 - o Artikel 217 a Provinciewet
1. QuickScan jaarverslag 2004 Limburg (2005)

Rapport inzake de
Jaarrekening 2015 van

De Zuidelijke Rekenkamer
Ten Hagestraat 9
5611 EG Eindhoven

Inhoudsopgave

	Pagina
1. ACCOUNTANTSVERSLAG	
1.1 Opdracht	3
2. JAARREKENING	
2.1 Balans per 31 december 2015	5
2.2 Winst-en-verliesrekening over 2015	7
2.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	8
2.4 Toelichting op de balans per 31 december 2015	10
2.5 Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2015	12
3. OVERIGE GEGEVENS	
3.1 Voorstel resultaatverwerking	15
3.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	16

1. ACCOUNTANTSVERSLAG

Aan de directie
De Zuidelijke Rekenkamer
Ter attentie van de heer J.S. Kerseboom
Ten Hagestraat 9
5611 EG Eindhoven

Geachte directie ,

1.1 Opdracht

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2015 van De Zuidelijke Rekenkamer te Eindhoven gecontroleerd. De jaarrekening is opgemaakt onder verantwoordelijkheid van het bestuur van De Zuidelijke Rekenkamer. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken. De jaarrekening treft u aan in dit rapport.

De controleverklaring is opgenomen onder de overige gegevens.

Wij vertrouwen erop hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan.

2. JAARREKENING

2.1 Balans per 31 december 2015

ACTIVA

		2015	2014
		€	€
<u>Vlottende activa</u>			
Vorderingen			
Overige vorderingen en overlopende activa	1	42.185	28.753
Liquide middelen			
ABN AMRO		189.210	165.481
Som der vlottende activa		231.395	194.234
 Totaal activazijde		 231.395	 194.234

PASSIVA

		2015	2014
		€	€
<u>Eigen vermogen</u>	2	30.000	30.000
<u>Kortlopende schulden</u>			
Overige schulden en overlopende passiva	3	201.395	164.234
 Totaal passivazijde		<u>231.395</u>	<u>194.234</u>

2.2 Winst-en-verliesrekening over 2015

		2015		2014	
		€	€	€	€
Bijdrage provincies	4		600.000		600.000
Bureau	5	448.612		401.342	
Bestuur	6	27.094		45.624	
Overige kosten	7	<u>70.814</u>		<u>114.685</u>	
Som der bedrijfslasten			<u>546.520</u>		<u>561.651</u>
Bedrijfsresultaat			53.480		38.349
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	8		<u>616</u>		<u>600</u>
Netto resultaat na belastingen			<u><u>54.096</u></u>		<u><u>38.949</u></u>

2.3 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijkende cijfers

De in dit rapport ter vergelijking opgenomen cijfers over 2014 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2015 mogelijk te maken.

Activiteiten

De activiteiten van De Zuidelijke Rekenkamer bestaan voornamelijk uit: Onderzoeken van de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur van de provincies Noord-Brabant en Limburg.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Som der financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de van derden ontvangen, respectievelijk aan derden betaalde interest.

2.4 Toelichting op de balans per 31 december 2015

Vlottende activa

Vorderingen

Overige vorderingen en overlopende activa

	2015	2014
	€	€
Nog te ontvangen van de Provincie Noord-Brabant	28.494	14.294
Nog te ontvangen van de Provincie Limburg	13.508	14.295
Nog te ontvangen rente	183	164
	<u>42.185</u>	<u>28.753</u>

2 Eigen vermogen

	2015	2014
	€	€
Overige reserve	<u>30.000</u>	<u>30.000</u>

Overige reserve

	2015	2014
	€	€
Stand per 1 januari	30.000	0
Uit resultaatverdeling	<u>0</u>	<u>30.000</u>
Stand per 31 december	<u>30.000</u>	<u>30.000</u>

Op basis van de artikel 8 lid 7 en 8 van de Gemeenschappelijke Regeling Zuidelijke Rekenkamer Noord-Brabant en Limburg, mag de Zuidelijke Rekenkamer ten behoeve van de uitvoering van haar taak een reserve aanhouden ter grootte van maximaal 5% van de jaarlijkse bijdrage. De reserve wordt gevormd of aangevuld uit overschotten van de bijdrage in voorgaande jaren tot het maximale percentage van de jaarlijkse bijdrage.

Een overschot boven het genoemde maximum wordt terugbetaald aan de provincies.

Kortlopende schulden**3 Overige schulden en overlopende passiva**

	2015	2014
	€	€
Nog te betalen kosten aan de Provincie Noord-Brabant	141.058	146.096
Terug te betalen beschikbaar gestelde middelen Provincie Limburg	27.048	4.475
Terug te betalen beschikbaar gestelde middelen Provincie Noord-Brabant	27.048	4.474
Overige nog te betalen kosten	6.241	9.189
	<u>201.395</u>	<u>164.234</u>

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen**Niet in de balans opgenomen verplichtingen**

De zuidelijke rekenkamer is een huurovereenkomst aangegaan inzake een gedeelte van een kantoorvilla gelegen aan de Ten Hagestraat 9 te Eindhoven. De huurprijs inclusief parkeerplaatsen bedraagt €22.250 op jaarbasis. De huurprijs wordt jaarlijks per 1 juni geïndexeerd. De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van 5 jaar en loopt tot en met 31 mei 2020. Na het verstrijken van deze periode wordt de overeenkomst behoudens beëindiging door opzegging voortgezet voor een aansluitende periode van 5 jaar.

2.5 Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2015**4 Bijdrage provincies**

	2015	2014
	€	€
Bijdrage provincie Noord-Brabant	300.000	300.000
Bijdrage provincie Limburg	300.000	300.000
	<u>600.000</u>	<u>600.000</u>

5 Bureau

	2015	2014
	€	€
Salariskosten bureau (inclusief werkgeversdeel)	417.294	383.009
Reis- en verblijfskosten bureau	21.968	16.138
Overige personeelskosten bureau	8.655	0
Opleiding / training	695	2.195
	<u>448.612</u>	<u>401.342</u>

Gemiddeld aantal werknemers

	2015	2014
Gemiddeld aantal werknemers	<u>4</u>	<u>4</u>

6 Bestuur

	2015	2014
	€	€
Vergoedingen bestuur	25.643	42.056
Reis- en verblijfskosten bestuur	1.056	2.937
Overige kosten bestuur	395	631
	<u>27.094</u>	<u>45.624</u>

7 Overige kosten

	2015	2014
	€	€
Inhuur	12.655	45.526
Huisvestingskosten	32.926	40.255
Publiciteit	1.572	2.047
Kantoorkosten	20.253	23.970
Algemene kosten	3.408	2.887
	<u>70.814</u>	<u>114.685</u>

Inhuur

	2015	2014
	€	€
Externe inhuur voor projecten	2.743	33.672
Personeel en diensten van derden	9.912	11.854
	<u>12.655</u>	<u>45.526</u>

Huisvestingskosten

	2015	2014
	€	€
Betaalde huur	26.295	30.390
Service- en schoonmaakkosten	6.631	9.865
	<u>32.926</u>	<u>40.255</u>

Publiciteit

	2015	2014
	€	€
Drukwerk rapporten	1.059	1.526
Website	513	475
Overige publiciteitskosten	0	46
	<u>1.572</u>	<u>2.047</u>

Kantoorkosten

	2015	2014
	€	€
Automatiseringskosten en ICT voorzieningen	15.756	20.353
Kosten bedrijfsvoering	3.258	1.469
Kantoorbenodigdheden	1.000	2.127
Overige kantoorkosten	239	21
	<u>20.253</u>	<u>23.970</u>

Algemene kosten

	2015	2014
	€	€
Diverse overige kosten	1.984	2.012
Vergaderkosten	1.424	875
	<u>3.408</u>	<u>2.887</u>

8 Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

	2015	2014
	€	€
Ontvangen bankrente	<u>616</u>	<u>600</u>

Eindhoven, 15 januari 2016

prof.dr. M.J.M. Vermeulen
Waarnemend voorzitter

drs. J.S. Kerseboom
Directeur-secretaris

3. Overige gegevens

3.1 Voorstel resultaatverwerking

Aan het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer zal worden voorgesteld om het resultaat over 2015 ad € 54.096 conform de gemeenschappelijke regeling terug te betalen aan de Provincies. Dit bedrag heeft voor 50% (€27.048) betrekking op de Provincie Limburg en voor 50% (€27.048) op de Provincie Noord-Brabant. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

3.2 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2015 van De Zuidelijke Rekenkamer te Eindhoven gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de winst-en-verliesrekening over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van De Zuidelijke Rekenkamer is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Het bestuur van de Zuidelijk Rekenkamer is verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor opmaken de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van De Zuidelijke Rekenkamer.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van De Zuidelijke Rekenkamer per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het Besluit accountantscontrole Provincies en Gemeenten.

Eindhoven, 15 januari 2016

Joanknecht & van Zelst B.V.
drs. M.J.W. Foppen RA